

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан агробіологічного факультету
проф. Віталій КОВАЛЕНКО

20__ р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри психології
Протокол № 10 від 18. 05. 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
доц. Ірина МАРТИНЮК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОПП «Агрономія»

проф. Віктор ЗАБАЛУЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Спеціальність : 201 «Агрономія»

Освітньо-професійна програма : Агрохімія і ґрунтознавство (ОС «Магістр»)

Факультет агробіологічний

Розробник: кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
Ярослава ЗЕЛІНСЬКА

Київ – 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

«ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>201 Агрономія</i>	
Освітня програма	<i>Агрономія</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	1	3
Лекційні заняття	10	4
Практичні, семінарські заняття	10	2
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	100	114
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування педагогічних, психологічних та управлінських компетентностей магістрантів, що сприяють ефективному виконанню завдань педагогічної діяльності в закладах вищої та фахової передвищої освіти; забезпечення умов для засвоєння магістрантами навчальної програми на рівні обов'язкових вимог державних стандартів.

Завдання курсу полягає у засвоєнні основ педагогіки та психології вищої школи; формуванні професійних знань про методи управління навчально-виховною діяльністю здобувачів вищої освіти, навичок ділового спілкування та конструктивного подолання бар'єрів і вирішення конфліктів у педагогічній взаємодії.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі професійного навчання, застосовуючи педагогічні технології та прийоми управління персоналом;

загальні компетентності (ЗК):

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК2),
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК3),
- здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність (ЗК4),

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності (СК1),
- здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти (СК8).

Програмні результати навчання (РН):

- управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи, аналізувати ризики (РН 8),
- вільно спілкуватися для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства (РН 9);
- здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів (РН 10).

**2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
повного терміну денної (заочної) форми навчання.**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	тиж ні	Усього го	Денна форма					Заочна форма						
			у тому числі					Усього го	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Загальні основи педагогіки, психології і управління персоналом у вищій школі</i>														
Тема 1. Педагогіка та психологія вищої школи як галузь наукових знань і навчальний предмет	1-2	21	2	4			15							
Тема 2. Форми та методи організації навчального процесу у закладах вищої освіти	3-4	21	2	4			15							
Теми 3. Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти	5-6	26	2	4			20							
Разом за модулем 1		68	6	12			50							
Змістовий модуль 2. <i>Особливості управлінського впливу в діяльності керівника</i>														
Тема 1. Системний підхід і функції керівника по управлінню персоналом	7-8	26	2	4			20							
Тема 2. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності	9-10	26	2	4			20							
Разом за модулем 2		52	4	8			40							
Усього годин		120	10	20			90							

3. Теми практичних занять

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Категоріальний апарат педагогіки та психології вищої школи. Тест “Методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей майбутнього педагога”.	2

2	Методики дослідження здатності до викладацької діяльності (тест “Який Ви лектор” (за М.І. Станкіним), методика оцінки умінь педагогічного спілкування (за І.В. Макаровською), “Яка у вас мотивація до успіху?”).	2
3	Сутність та класифікація форм навчального процесу у закладах вищої освіти, їх завдання та функції, специфіка організації навчальних занять.	2
4	Вимоги сучасної дидактики вищої школи до сучасної вузівської лекції, семінарського, практичного та лабораторних занять. Основні форми здійснення самостійної роботи, основні види практики у закладах вищої освіти.	2
5	Технології навчання як педагогічна категорія. Розкрити сутність таких педагогічних технологій навчання як: інтерактивне навчання; проблемне навчання; ігрові технології навчання; інформаційні технології навчання; – кредитно-модульна технологія навчання; особистісно орієнтоване навчання.	2
6	Сутність й особливості педагогічної інноватики, особливості впровадження педагогічних технологій та здійснення інноваційної педагогічної діяльності.	2
7	Підвищення ефективності праці через стимулювання і формування сталих мотивів. Робота з “Опитувальником для оцінки мотивації до досягнення мети – до успіху” (за Тейлором); модифікація тесту А. Мехрабіана для визначення мотиваційних досягнень, М.Ш. Магометом – Еміновим; Тест Д. Кейрсі «Діагностика психологічного типу особистості; «Мотиваційний профіль» Шейли Річчі і Пітера Мартіна..	2
8	Психологія ділового спілкування. Метод діагностики міжособистісних стосунків (ДМС) Лірі, тест Томаса, опитувальник Т.Немчина. Соціометрія.	2
9	Інструменти діагностики соціально-психологічного стану персоналу та колективу діагностики: синдром «професійного вигорання» методика В. Бойка; стратегії подолання стресових ситуацій опитувальни SACS С. Хобфолла; опитувальник "Діагностика соціально-психологічної адаптації" (СПА) К. Роджерса і Р. Даймонд (в адаптації А. Осницького); Методика оцінки копінг-поведінки WCQ (копінг-тест) (Р. Лазарус, С. Фолкмен).	2
10	Методики дослідження психологічних аспектів ухвалення управлінських рішень у конфліктних ситуаціях : методи	2

	колективного творчого пошуку («мозковий штурм», конференція ідей, метод колективного блокнота); методи активізації творчого пошуку (метод контрольних запитань, метод фокальних об'єктів, метод морфологічного аналізу).	
	Всього	20

4. Теми самостійної роботи

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічний простір педагогіки, психології та управління персоналом.	10
2	Методи інноваційного навчання.	20
3	Сучасні технології навчання у закладах вищої освіти.	20
4	Психологічні особливості прийняття управлінських рішень.	20
5	Психологія управління конфліктами.	20
	Усього	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- опитування за результатами опрацьованого матеріалу;
- професійно-орієнтовані завдання;
- дискусії і диспути.

6. Методи навчання

Методи організації навчальної діяльності студентів: лекція, практичне заняття, самостійна робота, консультація.

Словесні методи навчання: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж.

Наочні методи навчання: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні методи навчання: вправи, ділові та рольові ігри.

Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності студентів: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний).

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, студентські наукові конференції, створення ситуації емоційно-

моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

7. Методи оцінювання.

1. Поточний контроль (усне тематичне опитування, заслуховування доповідей, перевірка письмового виконання домашніх завдань на файлообміннику в drive. google),
2. Проміжний контроль у межах кожного модуля (перевірка виконання тестів на файлообміннику в drive. google),
3. Підсумковий контроль (залік).

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» зі змінами від 26.04.2023 р. протокол № 10 табл. 1.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- ЕНК «Психологія, педагогіка та управління персоналом» для студентів спеціальності «Агрономія». <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5178>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Мороз О. В., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. для молодих викладачів, аспірантів і майбутніх магістрів. Київ: НПУ, 2003. 267 с.
2. Педагогіка вищої школи: підручник. В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: навч. посіб. для магістрантів і аспірантів. Київ: ЦУЛ, 2014. 320 с.
4. Угрин О. Г. Психологія управління: практичний посібник. Львів: ЛьВДУВС, 2017. 164 с.

Додаткові

1. Войтович М.В., Карамушка Л.М. Психологічні основи розв'язання управлінських конфліктів в освітніх закладах. Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України, 2001. С. 129-149.
2. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
3. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 336 с.
4. Чернілевський Д. В., Томчук М. І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Вінницький соціально-економічний ін-т Ун-ту «Україна». Вінниця: Міленіум, 2006. 402 с.
5. Я – студент: навчальний посібник; за заг. ред. Огнев'юка В.О. 2-ге вид., доопр. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 224 с.
6. Bates A. W. (Tony). Teaching in a Digital Age. Guidelines for designing teaching and learning. 2015. URL: <https://opentextbc.ca/teachinginadigitalage/> (дата звернення: 29.07.2020).

Інформаційні ресурси

1. Взаємодія керівника і підлеглого. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VpY-OSON06o> (дата звернення 18.03.2023).
6. Журнал «Вища освіта України». Режим доступу: <https://wou.npu.edu.ua/> (дата звернення 14.02.2021).
7. Загальна психологічна характеристика студентського віку / ТНПУ / Мешко О.І. / Модуль 1. Лекція 2. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=12uh2reaRkk> (дата звернення 20.04.2021).
8. Закон України Про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 29.05.2021).
9. Помилки Керівника у Спілкуванні з Командою. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM>

10. Стандарти вищої освіти (СВО). Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/1719-2/> (дата звернення 19.03.2021).

11. Теоретичні аспекти впровадження компетентнісного підходу у вищу освіту. URL: <https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/horuzall.pdf> (дата звернення 20.04.2021).